

Yargıdaki kriz

Talat Şalk

Yargıtay 3. Ceza Dairesi'nin Anayasa Mahkemesi yargıçları hakkında suç duyurusunda bulundu. Tartışmalar ve süreç hâlen devam ediyor.

Türkiye İşçi Partisi Hatay Milletvekili Can Atalay, 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılan Milletvekili seçimlerinden önce işlediği iddia edilen bir suç sebebiyle tutuklanmıştı. Can Atalay tutuklanmasının hak ihlali olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine başvurmuş, tutukluluk halinin kaldırılmasını talep etmiştir.

Anayasa Mahkemesi Can Atalay'ın talebini haklı görmüş, hak ihlali olduğuna karar vermiştir.

Yargıtay 3. Ceza Dairesi Anayasa Mahkemesi'nin Can Atalay kararını yetki aşımı olarak görmüş, hak ihlali kararını veren Anayasa Mahkemesi Başkanı ve üyelerinin cezalandırılması için suç duyurusunda bulunmuştur.

09.11.2023 günü Flash Haber Televizyonunda Can Ataklı'nın konu ile ilgili görüşlerini almak için davet ettiği Yargıtay Eski Başkanı Prof. Dr. Sami Selçuk Beyi dinledim. Sayın Başkan çok kibar dille her halde bir yanlışlık var. Yargıtay'dan verilen ve onanan bir karar yasama, yürütme ve yargıyı bağlar. Anayasanın hükmü budur. Yine Anayasa Mahkemesi'nin verdiği kesinleşen kararlarına, Anayasa hükmü gereğince yasama, yürütme ve yargı organları uymak zorundadırlar.

İngiltere ve Amerika gibi ülkelerde kuruluşlar arasındaki ihtilafları çözecek Yüksek Mahkemeler vardır. Bizde böyle bir yüksek mahkeme yoktur. Ancak Danıştay, Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi'nin verdiği kesin kararlara anayasa hükmü gereğince yasama, yürütme ve yargı uymak zorundadırlar demıştır.

Anayasa Mahkemesi'nin Türkiye İşçi Partisi Hatay Milletvekili Can Atalay hakkında verdiği hak ihlali kararında, Yargıtay 3. Ceza Dairesi'nin iddia ettiği gibi yetki aşımı yoktur. Anayasa Mahkemesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) içtihatlarına uymuştur.

2020 yılının Eylül ayında AİHM Başkanı Robert Spano Türkiye'ye gelmişti. Niçin geldiğini bilmiyorum.

AİHM Başkanı Robert Spano, İstanbul'da yaptığı konuşmada: *bir dosyada hak ihlali gördüğünü, tutuklananların hala serbest bırakılmadığını bunun yanlış olduğunu söylüyor.* AİHM Başkanı konuşmasının devamında, *"hukukun üstünlüğü ilkesi Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin kutup yıldızıdır. Bize yol gösteren ileriye gitmemizi sağlayan parlak yıldızıdır."* Yine Spano, *"devlet başkanlarının mahkemelerin otoritesine saygı göstermesi yargıya duyulan güvenin sağlanması ve daha geniş yorumuyla hukukun üstünlüğü için kaçınılmaz ön şarttır."* diyor.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin insan hak ve özgürlükleri ile ilgili verdiği kararlara uyulması anayasa hükmüdür. Sayın Sami Selçuk'un söylediği gibi Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay arasındaki uyuşmazlığı inceleyecek ve karara bağlayacak bir yüksek mahkeme kurulabilir mi? Bilmiyorum ama kurulursa iyi olur diyorum. Türkiye'de iyi hukukçular vardır. Konuyu daha ayrıntılı inceleyebilirler.

Türkiye'de, yeniden, yeni anayasaya yapımından bahsedilmektedir. Aslında yeni anayasaya ihtiyaç yoktur. Ancak yine de yazılacak olursa bu konunun da düşünülmesinin iyi olacağı kanaatindeyim.